

KJAK

Sjúrður Skaale vil spjaða heldur enn savna

Hanus Samró
Løgtingsmaður fyri Fólkaflokkinn

Takk fyri aftursvarið, Sjúrður Skaale. Tað er púra rætt. Eg fari ikki at brúka krútið móti tær, tí orkan verður nýtt til at stuðla fiskimálaráðharranum konstruktívt. Tá tað er sagt, eru vit ikki ósamdir um, at tú hevur verið ein góður umboðsmaður. Tú hevur gjølliga greitt frá føroysku sjónarmiðunum, og fyri tað hevur tú rós uppiborið. Eg eri hinvegin ósamdur um framferðarháttin, tí tú setur kritisku spurningarnar, meðan stríðið er í gongd. Stríðið er ikki øðrvísi enn

ein fótbóltsdystur. Vit mugu stríðast og halda fokus til síðsta briksl. Til altjóða gerðarætturin er komin til eina niðurstøðu. Tástani kunnu vit evaluera. Hvat gjørdur vit rætt. Hvat gjørdur vit skeivt. Hvussu gera vit tað betri. Fara vit til hendurs, meðan dysturin er hálvrunnin, er tað tað einasta, ið ikki má henda, tí vit mugu standa saman úteftir. Vit eru ikki í einari óvanligari støðu, tí altjóða ósemjur eru ikki nýggj fyrbrigdir. Her eru øll triks galdandi. Um vit byrja at pilka við hvønn annan, seta spurnartekin við, um framferðarhátturin er rættur, kemur tað okkum aftur um brekku, tí figgindin fylgir við almenna kjakinum. Um politikarar sáa iva og mistreysti, brúka teir ivasemið móti okkum. Tá er títt íkast til fánýtis, tí avleiðingarnar kunnu verða, at vit ikki fáa okkara rætt til uppisjóvarfiskin. Tískil skulu vit, sum sita við valdinum,

fara stillisliga við hurðunum. Eru vit ósamdir, sum vit hugsjónarliga eru, skulu vit halda ósemjurnar innanborða. Siga tað, sum sigast skal, á røttum stað.

Lobbyisma

Vit eru somuleiðis ósamdir um, hvussu vit handfara almennu áskoðanina. Sjálvandi hevur tað týdning, at almenningurin er á okkara síðu, men vit kunnu heldur ikki vera bláoygd og halda, at almenningurin hevur síðsta orðið. Tað kemur til eina og hvørja tíð at vera limalondini í ES. Tískil nyttar lítið at tekkjast donsku fjøldini, tí Danmark hevur tikið støðu: teir atkvøddu móti handilsbanninum. Sostatt hevur tað eydnast Sjúrða Skaale, fólkatingsmanni, Kaj Leo Holm Johannessen, løgmanni, og Jacobi Vestergaard, fiskimálaráðharra, at ávirka donsku stjórnina. Skulu vit hava almenningin við okkum, skulu vit fáa

Írland, Skotland, Holland og Týskland á okkara síðu, men tað koma vit ikki, tí tey røkja síni egnu áhugamál. Akkurát sum Føroyar. Men vit mugu heldur ikki gloyma, at fiskivinnan í Hollandi og Týsklandi hava lítið og einki at siga, tí hon hevur lítlan týdning fyri stóra búskapin. Tí hevur stríðið ikki stóran týdning fyri almenningin. Vit eru hinvegin endað í klørnum á uppisjóvarvinnuni, sum hevur nógvar pengar. Pengar, ið verða nýttir til lobbyismu. Sostatt mugu vit taka dystin upp og fáa okkara egnu lobbyistar, sum kunnu ávirka støðutakanina í Bruxelles. Her kunnu vit ávirka avgerðina.

Uppboðssøla

Eg setti ítøkiligan spurning: hvussu samsvarar uppboðssølan við lága prísin, sum tú førði fram í kjakinum. Fekk einki svar, men eg geri enn eina roynd. Hvussu kanst tú samantvinna uppboðssøluna

við vánaliga prísin, tá tað ikki hevur nakað við hvørt annað at gera? Prísurin á heimsmarknaðinum verður defineraður av útboði og eftirspurningi. Hvussu nógvar krónur vil keyparin lata fyri eitt kilo av makreli. Tað hevur einki við tilfeingisbúð at gera, hvussu nógvar krónur afrikanarar vilja lata fyri eitt kilo av uppisjóvarfiski. Uppboðssølan snýr seg hinvegin um, hvussu nógvar pengar landskassin fær. Dýrari reiðariini keypa fiskin, minni verður profitturin. Sostatt skilji eg ikki, hvussu tú samantvinnar vánaliga prísin við uppboðssøluna. Vónandi kanst tú koma við einari grundgeving.

Starblindur

Í endanum rør tú fram undir, at eg fylgi fiskimálaráðharranum blint. Hetta er ikki satt, tí eg haldi meg kunnaðan. Sigi mína meining á røttum stað. Ikki við almenningin.

Her eru vit ósamdir, tí tú nýtir fjølmiðlarnar. Tað er eftir míni bestu sannføring ikki skilagott, tí tað kann hava neiliga ávirkan á okkara støðu. Lobbyistarnir kunnu brúka tað móti okkum. Vit mugu ikki gloyma, at politiska skipanin stendur aftan fyri fiskimálaráðharran. Vit mugu síggja veruleikan í eyguni. Vit eru í opnum stríði við ES. Kunnu ikki bakka, tí annars missa vit á stokkinum. Standa við ongum. Tað er ikkiuttan orsök, at vit verða útihýst av ES, tí vit eru øll samd um, at vit hava rætt til størri pelagiska kvotu. Tað er okkara tjóðarrættur. Vit vóru ongantíð komin í hesa støðu, um ikki allir flokkar tóku undir við lestinum. Vit mugu standa saman, meðan ástendur. Halda fast, meðan vit kunnu. Tískil er tað óheppið, at Sjúrður Skaale roynir at spjaða, tá vit skulu gera alt fyri at savna.

Altjóða flogvøllur - ein peningamaskinna

Frank Davidsen

Tær glæsuligu ætlanir ið Tórshavnar Kommuna hevði í samband við milliardaætlanina við Stórutjørn, var ein figgjilig hvørvusjón. Tí betur kann ein siga, so var eyðnan betri enn vitið. Annars hevði ætlanin, um hon var steðga í hálvun gekki, verið størsta byggigøla í Føroya søgu. Og harafturat hevði skattaborgarin í Tórshavn kent figgjarliga sviðan av hesi ørvitisætlan.

Nú sigst ein nýggj " Stóratjørn ætlan " verða í umbúna. Slagorðið er " ein alttjóða flogvøllur ", hvat tað so enn merkir.

Í hvørt fall so skal hesin flogvøllur, mótvegis Vága Floghavn, eins og aðrir flogvallir, gerast ein peningamaskinna. Samstundis siga figgjarfrøðingar at avkasti innan flogvinnuna er lítið, bæði við rakstur av flogvallum, eins og tað er innan flogvinnuna, og har er tað bert ein ið rokningin kann sendast til, og tað er brúkarin.

Men sambært borgarstjóranum í Tórshavn, so ivast hann ikki í, at ov mikið er til av íleggjarum, til at gera ein flogvøll á Glyvursnesið. Eingin ivi er um, at tá allir facilitetir eru taldir við, so kemur kostnaðurin at liggja umleið 3 milliardir. Vit skulu minnast til, at " ein alttjóða flogvøllur ", hann forpliktur.

Nú í nógv ár hevur verið tjak um, at ferðaseðlaprísirnir hava verið í hægra lagið . Ja, tað var eitt dagalangt tjak í løgtinginum, um at skarva nøkur oyrur av oljugjaldinum, fyri at bóta um ferðaseðlaprísirnar. Á hvørjun støði koma ferðaseðlaprísirnir at liggja á , tá brúkarin skal forrenta eina íløgu uppá 2-3 milliardir og harafturat rakstur , lønir o.a.

Tað tykist sum um miðstaðarkreftirnar als ikki taka hædd fyri, at Vága Floghavn er eitt privat partafelag. So um hesi veruliga trúgva uppá, at um ein flogvøllur verður gjørdur á Glyvursnesi, so verður alt virkseimi í Vágum niðurlagt, so hava tey alvorliga forrokna seg. Her koma tær friu marknaðarkreftirnar at standa sína roynd.

Við eini íløgu uppá 2-3 milliardir, eins og raksturin, lønir o.a. so er neyðugt at krevja, eina astronomiska upphædd frá teimun sum ferðast um flogvøllin. Har

afturat verður avgjaldið til tey flogfeløg sum røkja flúgvina, helst fimm ella tíggjufalda. Fyri ikki at tala um tær upphæddir í flutningsfeløgini koma at gjalda, fyri at forrenta hesa ørvitisætlan. So at billa fólki inn, at nevndi flogvøllur, ikki bert skal forrenta eina íløgu uppá 2-3 milliardir, men harafturat eisini geva møguligum

íleggjarum eitt figgjarligt avkast, tað er, at kasta torvmold í eyguni á fólki.

Haldur Hansen, sáli plagdi at taka til, at um so var, at flogvøllurin kundi rullast saman, so var flogvøllurin helst fluttur til Tórshavn. Tá hetta ikki kundi lata seg gerða, so lótu mynduleikar landsins nærum einum og hvørjun, at vandalisera flog-

vøllin. Í millum annað vóru allir káplar í høvdu samband við innflúgvingsljósini, og sum vóru blýggjbelagdir, skræddir upp, soleiðis at onkur kundi fáa sær ein lótuvinning av hesum. Innflúgviljósini í vóru stoypt niður báðu megin flogvøllin vóru eisini í smildri eftir nøkur ár. Tann stóra hangarin fekk loyvi til, at standa og rusta, til mynduleikarnir vóru noyddir

at taka hana niður.

Hví ikki viðurkenna, at vit eru ikki, eins og vit ongantíð koma at gerast heimsins nali.